

Noordhollands Duinreservaat

NS-wandeling Castricum - Egmond

Inleiding

Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelingen volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW).

De wandeling Noordhollands Duinreservaat loopt samen met een deel van het Nederlands Kustpad (LAW 5-2 Hoek van Holland-Den Oever, 213 km). Dit pad is opgenomen in het North Sea Trail-project, een samenwerking van landen langs de Noordzee (zie www.northseatrail.nl).

De route begint bij station Castricum en eindigt na circa **15 km** in Egmond aan Zee. Hier neemt u de bus naar station Alkmaar of station Heiloo.

U dient in het bezit te zijn van een toegangskaartje voor het Noordhollands Duinreservaat. Dat is voor € 1,80 te koop bij de kaartautomaat, na 1 km op de route (betalen met pinpas). Personeel van het Waterleidingbedrijf kan u onderweg verzoeken dit kaartje te tonen.

Deze NS-wandeling komt door een begrazingsgebied; laat de dieren met rust, houd ze op ruime afstand (25 m) en voer ze niet. Honden zijn (kort) aangelijknd toegestaan. De route gaat grotendeels over onverharde paden; mul zand en hoogteverschillen kunnen het lopen iets zwaarder maken. Veel wandelplezier!

Heenreis

Castricum is rechtstreeks per trein bereikbaar vanaf Utrecht/Amsterdam, Haarlem/Beverwijk en Alkmaar/Den Helder/Hoorn. Er komen meerdere treinen per uur uit deze richtingen aan. Voor actuele vertrektijden zie www.ns.nl/reisplanner.

Openbaar vervoer terug

Vanaf halte 'Busstation' in Egmond aan Zee rijdt buslijn 165 naar station Alkmaar. De bus vertrekt 2x per uur, zo 1x per uur. Buurtbus 408 rijdt 1x per uur naar station Heiloo, niet op zo. Voor actuele vertrektijden zie www.ns.nl/reisplanner (ook voor bustijden!).

Horeca

- Station Castricum: Kiosk, dagelijks uiterlijk 9 uur open (geen zitje).

Aan het begin, in Castricum:

- Steakhouse Bij de Buurvrouw (met de rug naar voorzijde station: 200 m naar links), open vanaf 11 uur; www.bijdebuurvrouw.nl.

- Patisserie/Tearoom De Roset (aan centrumzijde, met de rug naar het station: linksaf en eerste straat rechts), open ma vanaf 9 uur, di t/m vr vanaf 8.30 uur, za vanaf 8 uur; www.deroset.nl.

- In de zelfde straat: IJssalon Marx O'larrys, 's zomers dagelijks geopend, daarbuiten wisselende openingstijden afhankelijk van het seizoen; www.marxolarrys.nl.

- Na circa 1 km, tegenover de kaartautomaat, ligt het Strandvondstenmuseum met horecapunt, wisselende openingstijden; www.strandvondstenmuseum.nl.

- Na 5 km: restaurant Johanna's Hof, dagelijks open vanaf 8.30 uur, keuken open vanaf 11:30; www.johannashof.nl.

- Aan het eind, in Egmond aan Zee, zijn meerdere gelegenheden op de Boulevard en de Voorstraat.

Markering van de route

Voor elk tekstblok staat aangegeven welke markering u op dat moment volgt. Markeringen treft u aan op hekken, verkeersborden, paaltjes en soms op bomen. Waar routebeschrijving en markering verschillen, blijft u de markering volgen. Tussentijdse veranderingen in het terrein worden op deze manier ondervangen. De markering wordt onderhouden door vrijwilligers van Wandelnet.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door ruim 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op www.wandelnet.nl.

Meldpunt Routes

Markering weg? Blokkade op de route?

Meld het ons! www.meldpuntroutes.nl.

Beschrijving van de wandeling

Loop vanuit de stationshal door de voetgangerstunnel onder het spoor door en verlaat het station via de achteruitgang. (*Schuin links ligt een nieuw museum: Huis van Hilde/Archeologiecentrum Noord-Holland; zie www.huisvanhilde.nl.*) Op straatniveau rechtsaf en aan het eind van de parkeerplaats linksaf (Kramersweg). Bij P-21400 rechtdoor, Onderlangs. Ga voor de begraafplaats bij P-62399/001 (en knooppunt 14, in deze tekst afgekort tot 'kp') rechtsaf het fietspad op. Aan het eind (bij P-62399/002 en kp13) rechtsaf langs een betonnen muur. Aan het eind van de muur linksaf, Geversweg. Verderop staat de automaat waar u een toegangskaartje kunt kopen voor het Noordhollands Duinreservaat.

① Oude Schulpweg

De Oude Schulpweg, die op de Geversweg uitkomt, herinnert aan de schelpenvisserij. In de 17de en 18de eeuw werden langs het Noordzeestrand lege schalen van weekdieren 'gevist'. De schelpenvissers liepen over de Oude Schulpweg om hun zwaar beladen karren naar de achter de duinen gelegen dorpen te brengen. Bij Castricum werden de schelpen overgeladen op schepen om ze via de Schulpvaart naar Akersloot te vervoeren. Daar werden de schelpen in kalkovens gebrand tot kalk. De kalk gebruikte men als metselmateriaal.

 Op de splitsing (P-22590/001) links aanhouden, Hogeweg. Op kruising (kp11) rechtdoor bosweg in over een wildrooster, Nieuweweg. Op de volgende splitsing linksaf. Op splitsing daarna rechtsaf (bij kp12, Oude Schulpweg). Dit pad ongeveer 900 m volgen (zijpaden negeren) tot een klinkerweg, Johanna's weg. Deze weg kruisen en de Oude Schulpweg vervolgen, zijpaden negeren.

② **Bouwland in de duinen**

Tussen de Johanna's weg en de Bredeweg ziet u links een open terrein. Het is voormalig bouwland, dat behoorde tot de verderop gelegen boerderij de Brabantse Landbouw. Rond de percelen zijn houtwallen die vroeger als veekering dienstdeden. Vooral in de eerste helft van de 19de eeuw werden pogingen ondernomen de uitgestrekte duinvalleien geschikt te maken voor de landbouw. Erg veel succes had dit niet. De bodem bleek onvruchtbaar en de grondwaterstand schommelde te veel. In 1917 werd de Brabantse Landbouw als laatste duinboerderij opgeheven en zijn de terreinen aan de natuur teruggegeven.

 Aan het eind komt u bij de verharde Bredeweg; volg deze naar rechts. Ga in de bocht van de weg, bij P-22594, rechtsaf het onverharde pad op. Na 25 m staat u op een splitsing aan de rand van een uitgestrekte grasduinvlakte. Hier bent u op de hoofdroute van het Nederlands Kustpad (wit-rood gemarkeerd); u houdt rechts aan.

③ **Begrazingsgebied De Limiet**

De Limiet is een begrazingsgebied voor diverse soorten runderen en schapen zoals de Scottish Highlander, Scottish Blackface en Oud Hollandse Landbokken. Door begrazing wordt de middenduinvlei opengehouden en kunnen er zandviolet en bijzondere mossen groeien. Voorheen zorgden het duinkonijn en schapen van de Brabantse Landbouw voor dit beheer, maar door de verlaging van de konijnenstand door twee epidemieën en het verdwijnen van de landbouw dreigde het gebied te vervuilen.

Afhankelijk van de ontwikkeling van de vegetatie en de konijnenstand wordt bepaald waar, wanneer en welke soort grazers er rondlopen, want elke soort heeft zijn eigen manier van grazen.

 Aan het eind linksaf de klinkerweg op, Johanna's weg. Neem na 250 m de zandweg schuin links (Groeneweg). Op een kruising met markeringssteen 'Groeneweg/Johanna's Hof', gaat u rechtsaf. Vervolgens een klinkerweg oversteken en rechtdoor (alle zijpaden negeren). U kruist de Lepaan. (Na 200 m passeert u een pad naar links; het leidt naar een uitkijkpunt over een vogelmeer.) Ga aan het eind bij een informatiepaneel linksaf (kp01) de klinkerweg op. Aan uw linkerhand bevindt zich de voormalige duinboerderij Johanna's Hof, nu een café-restaurant. Rechts, achter het parkeerterrein, ligt Bezoekerscentrum De Hoep.

④ **Bezoekerscentrum De Hoep**

Bezoekerscentrum De Hoep laat zien waar PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland voor staat. PWN zorgt dat er op elk moment van de dag zuiver en betrouwbaar

drinkwater uit de kraan stroomt. Als natuurbeheerder is PWN verantwoordelijk voor duingebieden met grote ecologische waarde. Gebieden met rust en ruimte die jaarlijks vele bezoekers trekken. In het bezoekerscentrum is een interactieve tentoonstelling ingericht over de betekenis van de duinen voor de natuur en de drinkwaterzuivering. Er zijn regelmatig wisselexposities. Voor meer informatie en actuele openingstijden zie www.pwn.nl/dehoep (toegang gratis, honden zijn niet toegestaan).

 U passeert Johanna's Hof, steekt bij P-22882 de verkeersweg (Zeeweg) over en gaat rechtsaf het asfaltvoetpad op. Ga na circa 70 m linksaf een bospad in (ingang wandelaars). Even later een klinkerweg kruisen, Van Speijklaan, en rechtdoor lopen, Dennenlaan in. Op een kruising (kp02) linksaf, de Kroftlaan in, een brede zandweg.

⑤ **Bos**

Sinds de 19de eeuw is in de duinen veel bos aangeplant, aanvankelijk om het stuiven van de duinen tegen te gaan. In 1824 wilde koning Willem I de duinen bij Bakkum in een parkbos omzetten en de grond ontginnen ten behoeve van de landbouw. In de tweede helft van de vorige eeuw werd de grove den aangeplant voor de houtproductie. De boom bleek echter slecht bestand tegen de zeewind. In de jaren 30 probeerde men het opnieuw, in het kader van de werkverschaffing, met de zwarte den. Hoewel deze boom beter aansloeg, viel de productie tegen. Sinds 1950 zijn er geen nieuwe bomen meer aangeplant. Dennen worden nu gekapt om licht en ruimte te scheppen voor een meer natuurlijke vegetatie.

 De Kroftlaan zo'n 700 m volgen (u kruist de Rendorpsweg en negeert zijpaden). Op een kruising met een duinbeek (vaak droog) linksaf over het pad ter linkerzijde van de beek. Op de volgende kruising rechtsaf de beek oversteken. Op een splitsing rechts aanhouden. Aan het eind linksaf (Melkvakweg). Volg dit pad tot aan de verharde Staringweg en ga hier rechtsaf. Op viersprong bij P-223887/001 rechtdoor, asfaltweg op. Negeer een pad naar links. Neem ruim 100 m verder het eerste pad rechts, direct na een open stuk grasduin. Op de volgende kruising linksaf; een pad naar links negeren. U kruist een zandweg. Ga aan het eind van het pad linksaf en volg het slingerende pad tot aan een asfaltweg.

 Op de asfaltweg rechtsaf en daarna direct het eerste pad links. Aan het eind van dit pad gaat u rechtsaf. Op de kruising rechtdoor, brede zandweg vervolgen. Negeer een zijpad naar rechts. Direct na een bank op de kruising linksaf, een halfverhard pad op. Ga op de kruising met de beklinkerde Van Oldenborghweg rechtdoor, omhoog de Lageweg op. Volg dit fraaie pad door het open duingebied totdat u na circa 1,7 km uitkomt bij een klinkerweg, de Middenweg.

⑥ **Heuvelachtige middenduinen**

Vanaf de Van Oldenborghweg tot aan Egmond wandelt u door de heuvelachtige middenduinen. Het duinlandschap is schaars begroeid met grassen, mossen, korstmossen

en dwergstruiken. De zeewind geeft bomen geen kans. Vrijstaande struiken zijn door de wind 'geschoren'. In de luwte kunnen zich struwelen ontwikkelen: kruipwilg, liguster, duindoorn en kardinaalsmuts. In het vogelbroedgebied broeden onder meer patrijs, roodborsttapuit, graspieper en nachtegaal.

- Steek de Middenweg over en vervolg de Lageweg. Negeer aan het eind van het dennenbos een zijweg van rechts en ga linksaf het pad omhoog. U passeert een vogelobservatieplaats. Volg het pad tot aan een kruising met markeringssteen 'Egmond-Binnen 3 km'. Ga hier rechtsaf (Vlewoescheweg).

7 Zeedorpenlandschap

Zo'n 1,5 km voor Egmond komt u in het zogeheten zeedorpenlandschap. De bewoners van de zeedorpen gebruikten hun omringende duinen voor dagelijks gebruik. Struiken werden gekapt voor brandstof, plaggen werden gestoken voor meststof. De middenduinen kregen een kale aanblik, maar waren wel zeer soortenrijk en specifiek. Het landschap kenmerkt zich door een kleinschalig patroon van verspreid liggende, met de hand gegraven rechthoekige kuilen, die door een walletje worden omringd. Deze veldjes deden dienst als aardappelakker, hooiland of weide voor de geit en als bleek- of boetveld voor netten. Enkele van deze veldjes zijn nu in gebruik als speelweide.

- Op de volgende kruising rechtdoor de Vlewoescheweg blijven volgen. Bij een zijpad van rechts (kp22) rechtdoor naar beneden. Even verder op de splitsing rechts aanhouden en vervolgens na ca 100 m linksaf. Steeds rechts aanhouden. Aan het eind, voorbij een bankje, rechtsaf richting woningen. Op de verharde weg (Churchillaan) linksaf (kp23). Rechtdoor lopen over een parkeerplaats. Aan het eind verder rechtdoor lopen over een schelpenpad. Ga rechtsaf (met zicht op de zee) een schelpenpad op (Dokter Helleboulevard).
*(U kunt hier ook het duin afdalen naar het strand. Ga dan op het strand rechtsaf. Na 500 m, ter hoogte van de paviljoenen, weer terug lopen via de brede 'slag' naar de Boulevard. Rechtdoor, hoofdstraat van Egmond volgen, de Voorstraat. Vervolg de route bij *, 3 regels verder).*
 Als u de route via de Boulevard volgt, gaat u ter hoogte van restaurant Van Speijk rechtsaf de hoofdstraat van Egmond in, Voorstraat.
 * Steeds rechtdoor lopen, na 600 m, tegenover de tweede kerk (Nederlands Hervormd) ligt halte 'Busstation'.

Tip: in de duinen bij Boulevard Noord is sinds 2016 het Bunkermuseum gevestigd. Het museum van de Stichting Egmond '40-'45 informeert over wat er in en rond Egmond gebeurde tijdens de oorlogsjaren. Voor meer informatie zie www.egmond4045.nl.

8 Egmond aan Zee

De geschiedenis van Egmond aan zee is gekoppeld aan de jonge duinen die in de middeleeuwen ontstonden. De hoge en brede duinen vormden voor de bewoners van de strandwallen meer landinwaarts een barrière. Zij leefden namelijk van de zeevisserij. In het jaar 977 kreeg een

aantal boeren van de abdij in Egmond toestemming om aan de kust een nieuw bestaan als visser op te bouwen: zo ontstond het dorp Egmond aan Zee. Zij visten met platte schepen, die vanaf het strand te water werden gelaten. Vanaf 1850 kwamen grotere schepen in de vaart en concentreerde de visvangst zich in grotere plaatsen met een haven. De visserij met scheepjes vanaf het strand ging ter ziele.

Genoten?

Schrijf een review!

www.wandelnet.nl/wandelroute/124/Noord-Hollands-Duinreservaat/review

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Wandelnet en NS aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.